

Jäätmeid saab ära anda kogumisringil	lk 2
Probleemid reoveetrassidega	lk 2
Kadrina Rahvamaja kapellil on juubel	lk 3
Alo Põldmäe avas uue fotonäituse	lk 3
Õnnesoovid juubilaridele. Sport. Teated	lk 4

Roheline puumaja Kadri-
nas Viru 8 on hoone, mis on üle
elanud erilise saatuse, tõustes
isegi üle-eestilises tähenduses
väljapaistvale kohale. Kuni 2.
septembrini 2008 võis näha
sellel majal üksnes Rudolf ja
Aino Põldmäe memoriaaltahv-
lit. 2. septembril lisandus sellele
veel üks – mälestustahvel Alek-
sander Krimmile (2.09.1868 –
26.01.1942). Mõõdus ju sel
päeval 140 aastat Aleksander
Krimmi sünnist.

Mälestustahvli avamiseks
olid saanud üldsuse esinda-
jad, laulis Kadrina kirikukoor.
Krimmi eluteest ja laialdasest
tegevusest Kadriinas kõneles
Neeruti Seltsi esimees Tiit
Uusküla. Vallavolikogu esi-
mees Ain Suurkaev toonitas,
et mälestustahvel on oluline
märk, näitamaks, kus keegi on
tegutsenud. Selline teave jääb
hästi meelde. Oma vanaisa
meenutas helilooja Alo Põld-
mäe, nentides, et pole teda
küll isiklikult näinud, kuid on
uurinud tema töid ja kuulnud
inimeste arvamusi temast.

Kes oli Aleksander Krimm?

Aleksander Krimm sün-
dis Peipsi-lähedases Alatskivi
vallas. Koolis käis samas, kus
enne teda oli õppinud Juhan
Liiv – Naelavere külakoolis ja
Kodavere kihelkonnakoolis.
Kolinud luuletajast ja kirja-
mehest venna Kaarli juurde
Väike-Maarja lähedale Koo-
nu-Arinalle, jätkas ta õpinguid
Väike-Maarja kihelkonnakoo-
lis, mille lõpetas 1887. a.

Uus mälestustahvel Viru tn 8 majal

Uus õppeaasta Kadri-
na Keskkoolis algas avaaktu-
sega kooli õues. Lipuheiska-
mine. Hümn. Vastse huvijuhi

Mälestustahvel majaseinal ei ole ehteasi

1893. a sai temast Virumaa
mees, Undla vallakirjutaja,
millises ametis püsis ta 1920.
aastani. Aga juba 1909. a oli
temast saanud Kadrina Hari-
dusseltsi abiesimees, hiljem ka
esimees, mitme seltsi asutaja,
lavastaja ja ühiskonnategelane.
Just need viimased ametid ongi
andnud põhjuse Aleksander
Krimmi majale mälestustahvli
paigaldamiseks. Selle maja oli
ta ostnud Esimese maailmasõ-
ja ajal ning ta elas selles kuni
oma surmani 1942. a.

Oma nime Kadrina ajaluk-
ku jäädvustas ta just seltskond-
liku tegevusega. Peale selle oli
Krimm ka võimekas ärimees,
pangaasutaja, piimaühingu üks
loojatest. Kõigi tema ametite
ja hobide üleslugemine läheks
pikale. Kõike seda tegi ta tasu-
ta. Huumorimeelne, rahuliku
olemisega, samas ka kindla-
meelne, – sellisena oli ta rahva
hulgas väga populaarne.

Krimmide perekond

Tema tegevuse suur toetaja
ja samuti aktiivne seltsitegela-
ne oli abikaasa Liisa. Nende
kahest lapsest sai tuntuks tü-
tar Aino, kes ülikooli õppima
minnes võttis liiginimeks Und-
la. Kui ta Rudolf Põldmäega
abiellus, lisas ta sellele nimele
veel mehe nime – Põldmäe.

Aino lõpetas 1936. a Tartu
ülikooli filosoofiateaduskonna
eesti keele ja kirjanduse eriala.
Andeka lauljana täiendas ta
ennast Tartu Kõrgemas muusi-
kakoolis, Budape-
sti ülikoolis ja
Ferenc Liszt'i nim.
Muusikaakadee-
mias. Aga tema põ-
hihuviks sai ikkagi
kirjandusteadus.
Ta asus uurima
eesti naiskirjanike
(Koidula, Suburg,
Aun) loomingut.
Kirjandusteadlane

Helilooja Alo Põldmäe

oli ka abikaasa Rudolf. Seetõ-
tu avatigi nende ühine mäles-
tustahvel majal Viru 8.

Järeldõtted

Richard Tammik aval-
dab oma mahukas uurimuses
„Kadrina kihelkond läbi aega-
de“ mõtte (lk 554): „Seinale
paigutatud tahvel jutustab küll
vaid sellest, et selles majas
on elanud ja töötanud abielu-
paar Põldmäed. Ilmselt oleks
õige vahetada (minu esiletõst
– E. M.) see tahvel teise vas-
tu, mis tõstaks esile just Alek-
sander Krimmi tema perega.
Sellele juhtis tähelepanu juba
Eduard Leppik ja toetaksin
seda ettepanekut kõigest hing-
gest. Liiga palju võlgneb Kadri-
na rahvas Aleksander Krim-
mile, et teda unustada...“

Enn MÄLGAND

Algas uus kooliaasta ...

Kristi Aimla konfereerimisel
läbi viidud avaaktusele olid
tulnud ka vallavanem Aivar
Lankei ja Riigikogu liige
Marko Pomerants. Direktor
Arvo Pani avakõne järel said
sõna ka külalised. Laulis tü-
tarlaste ansambel. Kõ-
lasid saksafonihelid. Koo-
liperele tutvustati
viit uut pedagoogi.

Aulas läbi viidud
aabitantside marssi-
sid saali abiturientide
käekõrval kõige pise-
mad – esimese klas-
si koolijätsid, süda
ärevusest põksumas.
Mõnele neist kujunes
aabitants järel käimine
tõsiseks sisseastumi-
seksamik. Aga selli-
ne on traditsioon. Hea
tava võtta oma perre
neid, kelle tulevik ja

teod paistavad esialgu veel
väga kaugetena.

Kolme esimesse klassi
võeti vastu kokku 48 last.
Kogu Kadrina õpilasperes on
õppeaasta algul 701 õppurit.
Lõpuklassides on suhteliselt

palju õpilasi, kahes klassis
kokku 62.

Koolis on töötajaid 87,
nendest õpetajaid 61. Lisand-
us viis uut noort pedagoogi,
kaks õpetajat läks pensio-
nile.

Neeruti Selts näitas oma elujõudu

17. septembril seitsmeaastaseks saanud Neeruti Selts pidas aastakoosoleku pärast Alo Põldmäe fotonäituse avamist ja oma liikme Sirje Kuusiku küpsetatud karaski söömist. Osavõtt koosolekust oli arvukas ning teemadki, mida arutati olid kõik seltsi põhitegevusega seotud.

NS-i juhatuse liige Ülle Visnapuu andis ülevaate viimase üheksa kuu (eelmine koosolek oli 27. märtsil 2008) tegevusest. Seltsi liikmete ja juhatuse meeli köidab ja nõuab mõttetööd loodustoa loomine tuletõrjemaja teisele korrusele, kus vajalikud ehitustööd on käimas. Juba varem eksponeeritud puidunäitus on algatuseks olemas. Käimas on museaalide kogumine ja kogemuste korjamine juba töötavatest sellelaadilistest loodus- või kodulootubadest.

Erilise koha seltsi tegevuses on hõivanud loodusretked, matkad ja huvireisid. Kevadel käidi Harjumaal Kolga mõisas ja Hõri-
riistamuuseumis, jalgrattamatkadel Pariisi külas ja Vandu-Hulja ringil. Ülle Visnapuu rõhutas kohapealsete inimeste olulisust matkajate juhendamisel ja informatsiooni jagamisel, sest nii välditakse väärinfot, mis on kange edasi levima.

Populaarne oli näitus endisaegsest Kadriinast. Nii mõnigi kohalik elanik, vaadates seda fotoväljapanekut, vangutas pead – kas tõesti nägi Kadrina kunagi välja sellisena?

Järg lk 3 ▶▶▶

Kroonika:

Kadrina Keskkoolil on uus huvijuht

Sellest õppeaastast on Kadrina Keskkoolil uus huvijuht ▲

– Kristi Aimla (22)

Kristi on pärit Tapa lin-
nast. Lõpetanud seal gümnaa-
siumi. Käesoleval aastal lõpe-
tas ta Tallinna Pedagoogilise
Seminari noorsootöö erialal.
Töötas lühemat aega Tallinnas
Pirita Vaba Aja Keskuses oma

õpitud erialal. Praegu jätkab
ta õppimist Tallinna Ülikooli
Rakvere kolledžis riigiteadus-
te erialal. Seminaris õppides
omandas ta näitlemise ja tant-
su lisaeriala. Ta on õppinud ka
klaverit Tapa muusikakoolis.

Arvud näitavad meie tel-
gelikkust, laste arv on kokku
tõmbumas, ehkki järgmiseks
aastaks prognoositakse
esimesse klassi tulijate
arvu tõusu.

Üldhariduskooli-
des õppivate laste arv
on sellel aastal meie
maakonnas 8000 rin-
gis. Aga kaheksa aastat
tagasi, aastal 2000 oli
see 12000. Prognoosi-
takse, et lähema kahe
aasta jooksul vähe-
neb õppivate laste arv
maakonnas veel umbes
1000 võrra, jäädes siis
mõneks ajaks püsima
7000 peale.

Kadrina Kunstidekool
alustas oma tegevuse 20.
aastat. Kooli aulas õppurite
ees esinedes lausub direk-
tor Eve Vunk, viidates üld-
hariduskoolide reastamise
kombele eksamitulemuste
põhjal: „Huvikooli õnneks
ei panda pingeritta, igal neist
on ju oma nägu.“ Direktor
esitles oma kollektiivile ka
uut klaveriõpetajat Denis
Kasparovitšit, kes oma män-
guvõimekuse tõestuseks esi-
tas ühe osa Mozarti sonaadist
c-moll. Roosiõie vääriliseks
tunnustati ka kauaaegne kla-
veripedagoog ja kontsert-
meister Silvi Ugaste, kel sai
täis juba 50 tööaastat oma
kutsealal.

Kadrina Rahvamaja Kapell – 10!

Oktoobris tähistab oma 10. tegevusaastat Kadrina Rahvamaja Kapell. Selle aja jooksul on kogunenud tuhandeid kilomeetreid reisirist, et viia pillilistid paljudesse erinevatesse paikadesse. Esinetud on Kadrina valla rahvale ja rahvantsukollektiividele, osaletud maakonnas ja vabariiklikel üritustel.

Kontserte on antud ja jalakeerutuseks mängitud Soomes, Rootsis, Poolas, Leedus ja mu-

jalgi. Viimati esineti ja mängiti tantsukeerutuseks Viru Folgil Käsmus. Kapell on olnud peaaegu igakordne esineja Viru Särl. Kapelli tegevus on tuginenud omaalgatusele ja ühis-tegevusele ning on suunatud rahvamuusika, rahvantsu ja rahvakunsti traditsioonide väärtustamisele ja hoidmisele.

Palju tänu lustakate pillilugude eest ja õnne edaspidiseks!

Enn MÄLGAND

Fotol: Kapellis mängivad: esireas vasakult – Merike Trepp, Jutta Vahula, Aili Purk, Anu Piirisalu, tagareas vasakult – Ivar Kaljuvee, Sirje Toiger, Andres Aps, Margus Laugesaar: kapellmeister

Neeruti Seltsi VEERG

- Pikk loodusretk Äntu järvede kanti 11. oktoobril algusega kell 10 rahvamaja juurest, tagasi kella 16 paiku. Osalustasu 80 krooni, võileib taskusse! Eelregistreerimine tel 55 52 53 14.
- Alo Põldmäe uus loodusfotode näitus SEMIOOTILINE NEERUTI rahvamajas avatud vaid septembrikuu lõpuni. Kiirustage tutvumiseks!
- 18. oktoobril rahvamajas kell 12-14 õpituba TUNGUSSI METEORIIT 100. Lektor Saima Gordejeva. Osalustasu 20 kr, NS liikmeile ja õpilastele 10 kr.

Neeruti ammendamatud rikkused

Vaid poolteist aastat tõsisemat tegutsemist fotograafia alal on helilooja ja muusikapedagoogi, Neeruti Seltsi liikme Alo Põldmäe teinud tuntuks terves Eestis, nüüd juba ka väljaspool oma kodumaad piire. Aasta tagasi ka Kadrinas ülevaade olnud Kalevipoja aineline näitus andis märku omanäolisest loodusfotograafiast. Alo Põldmäe tegutsemispaigaks on Neeruti oma mägede ja metsadega. Tema looduse nägemine ja vaatenurk on olnud kõikjal üllatavaks, sest toob vaataja ette looduse seninägematu ilu ja elupegeldused.

Jätkuvalt fotografeerides sündis tal uus näitus, mis inspireeritud Neeruti looduse puutumatuseni läbi semiootilise ehk märgilise tõlgenduse.

17. septembril avas fotograaf Alo Põldmäe oma loodusfotode näituse „Semiootiline Neeruti“ Kadrina rahvamaja fuajees. Välja on pandud 132 fotot, mis jagunevad mitmeks alateemaks. Algab ekspositsioon alfabeediga – tähtedele on leitud loodusest puufiguurid, mis äratuntavalt sarnanevad tähekujuudele. Samas on selle äratundmise taga looduse kui suure kunstniku oma nägemus või tõlgendus. Kõik need leiud on pärit Neeruti ooside ja orgude rüpest. Nende leidmiseks ja ära-

tundmiseks on fotode autoril tulnud tules näidata suurt kannatlikkust, head silma ja isegi teatud enesekindlust.

ALFA

Autor selgitab: „A-sid on kõige rohkem. Üks esimesi pilte, mis ma a-st tegin, oli Linnamäe augus... S on uss, on ka dollari märk...“ Sedaviisi kujundite haaval on ta kokku seadnud oma semiootilise pildirea. Võrattuid leiab täiendab autori fantaasia.

„Mu järgmine näitus on pühendatud armastavatele ja kallistavatele puudele. Neid puud on Neerutis palju. Ka sellel näitusel on mõned fragmendid tulevases näitusest. Ma ei oleks osanud arvata, et ühes metsas on nii palju armastavaid puud. Mõõdunud

aastal kirjutasin ühe helitöö Neerutist... See avas minus mingi lisaklapi ja andis uut hoogu edasi tegutseda.“ rääkis fotograaf oma kõõgipooldest. „Täna käisin Tallinnas Loodusloos muuseumis... Leppisime seal kokku, et minu seenenäitus tuleb selles muuseumis. See ei ole söögiseente näitus, vaid kõikvõimalike kännuseente näitus fotode näol.“

Alo Põldmäe rääkis ka oma kokkupuudetest Fred Jüssiga, kes teda julgustas fotograafia edasi töötama.

Enn MÄLGAND

Näituse avamisele oli kogunenud poolsada inimest, kes uue ekspositsiooni aplausiga vastu võtsid. (Fotol all)

Sahtli põhjast Sügis oli saabumas...

Anneli Eller

Suvi nuttis sügisel oma kuumi pisaraid, need olid veel soolasemad kui Surnumeri.

Vihmavood rabistasid vastu plekk-katust.

Ta tõstis hüvastijätkuks käe, kuldsetes vahtralehtedes oli äraevat ootust.

Sookured nuuksatasid melanhoolset ning lendasid ära univerversumi kohutava kurbuse eest.

Sügis oli saabumas ning talv oli tulekul.

Kuskil ootab oma sindi kevadetüdruk.

Neeruti Selts näitas oma elujõudu

▶▶▶ algus lk 1

Kodulooliste retkede läbiviimisel olid silmapaistvalt aгарad Tiiu Erlich (fotol vasakul) ja Anne Raava, kes teenindasid rännuhuvilisi retkedel siinkandis kaunites paikades.

Väikekõigekiseid A5 on seni välja antud 40 ning uued käsikirjad on ees oma järge ootamas.

Koosolekul loeti ette (kirja autor ise oli tööga hõivatud) seltsi liikme Tõnis Saki kiri, kes teeb ettepaneku anda need popid vihikud välja kokkukõidatuna, ainealade järgi eraldi kõidatuna. Ka mainib Sakk oma avalikus kirjas, et eraldi vihikud võiksid olla Enn Loigust ja Eduard Leppikust kui seltsi teenekatest liikmetest.

Koosolekul arutati ka rahaasju ning kavandati uusi tegevussuundi edaspidiseks.

Enn MÄLGAND

Sooja sisu ja talletatud tarkuse raamat

Vaike Kalind „Vanatantsumuusika“. Meenuituse lapsepõlvest. Kadrina 2008. 46 lk Kõljendanud ja toimetanud Tiiu Uusküla

Inimese võrumine lapsepõlvest on kui ojanire teekond, mis voolusängi paisutades läbi jõgede lõpuks merre suubub. Seda tajume eriti selgelt Vaike Kalindi värsket mälestusteraamatut „Vanatantsu-

Vaike Kalind – raamatu autor

muusika“ sirvides. See raamatuke ei ole külm elukroonika, mis ajab nüpuga järge paberile kirja pandud ankeedis. Tagasihoidliku natuuriga autor üllatab oma avameelsusega; mis veel olulisem – üllatab ka kujundiloomise ja kirjandusliku vilumusega. Aastakümneid kodu-uurimisege tegeleuna on ta talletanud tohtu materjali. „Vanatantsumuusika“ on kui kõige selle kontsentraat.

Omaette väärtusena läbib kogu raamatut keskendumine inimkarakteritele. Mitmed tüübid „Pärni“, „Päikesekivi“ jt avanevad lugejale läbi kodumiljöö ja iseloomude labürin-

di. Autoril on olnud ka sisetunnet tahet loomadest rääkida, sest maalapsel oli nendega oma isiklik suhe ja kõnepruuk. Ja oh seda õnnetust ja südamevalu, kui nendega midagi juhtus! Kunstilise mõjukusega on kirja pandud lugu „Lehik“, mis räägib lapse meelest hirmust mullika saatuse pärast. Sama teema, samal ahastav-emotsionaalsel toonil on kirja pandud loos „Punik“. Need on mälestused maalapse lapseaegadest, kui last ümbritses pidevalt palju elusid – inimesed, loomad... Ja kõiki neid oli mitut liiki. Kõik olid su ümber, kõik olid ühte viisi armsad. Nõnda said

tundliku hinge ja terase tähelepanuga maailmest varaküpsed täiskasvanud. Nagu oli seda Allan Haug („Memori“), kes kümneaastaselt teadis taimede ladinakeelseid nimetusi ning kellele polnud antud elupäevi saada päristeadlaseks.

Vaike Kalindi sünnikohaks oli Aasperre vallast asunud Ahila küla Leppussaare talu. Seda küla pole enam ammu, kuigi oli olemas juba ristirüütli tuleku ajal. Poetilisest sissejuhatusest kirjeldab ta muistsete taluasemete kohal hõljuvat vaimuderiiki, sest taluhaldjad elavad veel edasi...

Enn MÄLGAND

ILUSALONG „ELIS“
Kadrinas Tehnika 1-2
(Apteegi maja I korrusel)
Teid ootavad juuksurid
Ülle (56 234 07) & Marge (56 678 948)
Töötavad ka kosmeetik, massöör
ja solaarium Tule ja lõõgastu!
INFO: 53 475 685 www.elis.ee

TEADE

2009/2010. õppeaastal Kadrina Keskkooli tulevate laste ettevalmistusrühm alustab tööd 2. oktoobril 2008. a kell 8.45. Vanematel palutakse esitada kooli kantseleisse avaldus 1. oktoobriks k.a. Info tel 32 25 644 – õppealajuhataja; 32 25 640 – kantselei.

